

La típica excursió a la Ciutat de les Arts i les Ciències no és un dia de joia, per als alumnes del col·legi públic Tomás de Montañana de València: ni tan sols agafen l'autobús, a fi de desplaçar-s'hi. Per tots ells, el conjunt arquitectònic dissenyat per Santiago Calatrava forma part del seu entorn habitual, com també sentirien els motors dels bòlids de la fórmula 1, si el gran premi s'esdevinguera en jornada lectiva. La València del segle XXI projectada a colp de talonari pel Partit Popular, l'aparador de la ciutat, és a les portes d'aquest centre d'infantil i de primària inaugurat el 2005 i que a l'inici fou víctima d'una severa plaga de rates...

Inaugurat? No. Allò que se'n diu inaugurat, amb descobriment de placa i foto per a la posteritat, no ho ha estat mai. Ni tan sols té el nom a la façana. De fet, la denominació és la d'un carrer que hi ha a les proximitats, però que no dona accés directe al col·legi, i l'estrena no fou pas el setembre del 2004, com s'havia previst, sinó el gener del 2005. Veient el ritme de les obres, els pares observaven que, en efecte, el col·legi feia cara d'assignatura pendent que caldria recuperar mesos més tard. Aquell centenar de dies de retard, els futurs estadants del nou centre van passar-los en unes aules prefabricades a l'altra banda del llit vell del Túria, on d'ací a poc començarà la construcció d'una altra peça megalòmana, la Torre de la Música, un complex amb coparticipació del Berklee College de Boston. Alguns d'aquells alumnes sempre recordaran el seu primer Nadal a l'escola, doncs, com un Nadal prefabricat.

Els afectats es van fer un fart de demanar explicacions a la Conselleria d'Educació, però els autèntics responsables de la construcció d'aquest centre no treballaven a la Generalitat Valenciana; els veritables responsables eren les empreses afortunades d'urbanitzar el PAI de l'avinguda de França, zona d'elit d'expansió de la ciutat. Aquestes empreses eren les que havien assumit el compromís d'aixecar-hi el centre.

Com que l'ajuntament i la conselleria ensumaven que el futur veïnatge no seria precisament un gran amant dels serveis públics i que, si podia dur els fills al Caxton College no els apuntaria al gratuït de davant de casa, van encomanar als promotors un centre modest,

Anar a classe: un art que desafia la ciència

El col·legi públic Tomás de Montañana de València, envoltat de la Ciutat de les Arts i les Ciències i del circuit urbà de fórmula 1, és el paradigma de les prioritats inversores del Consell. L'alumnat s'hi amuntega mentre el solar annex, destinat a ús docent, és buit i enreixat.

El solar adjacent del saturat col·legi Tomás de Montañana té qualificació de docent, però és buit.

no fora cas que les aules estigueren buides. Avui, s'hi acumulen 486 alumnes, 350 dels quals s'hi queden a dinar cada dia. El menjador, en canvi, no esperava que s'assegueren a taula més de 150 persones. El resultat és que no sols han d'organitzar-se per torns, per tal de poder menjar a migdia, sinó que també han hagut d'habilitar un mòdul prefabricat —quins records, per a molts d'ells!— com a menjador. En aquest segon cas, i com que la cuina del centre no és prou gran, els comensals reben un servei d'àpats extern.

No és l'única improvisació que hi ha hagut el col·legi. La sala multiusos —que tant servia per a una projecció de vídeo com acollia una reunió de pares— ha quedat partida en dos, a l'estil berlinès: a una banda hi ha l'aula CIL —Comunicació i Llenguatge—, i a l'altra, 25 xiquets més que no cabien enlloc...

Però com que encara n'hi ha més que no tenien aula assignada, s'hi han instaurat dos mòduls prefabricats addicionals —per acollir 50 xiquets que tenen entre tres anys i quatre— i, per si no n'hi havia prou, la biblioteca i el laboratori compar-

Patricia Poquet –vocal– i Carmen Sáez –presidenta–, de l'AMPA del col·legi públic d'infantil i primària Tomás de Montañana de València. S'han fet un fart de demanar millores als responsables polítics.

teixen una única sala. I després diran que lletres i ciències són mons oposats.

Nou, però antiquat. Carmen Sáez presideix l'Associació de Pares i Mares d'Alumnes (AMPA) del col·legi Tomás de Montañana, i és ben explícita sobre les condicions del centre: “És nou i absolutament obsolet! Mai no ha complert l'estàndard que marca la conselleria. És tan precari que, com que hi falta l'aula multiusos, de vegades als mestres els fa mandra traslladar la televisió i el vídeo d'una aula a una altra i ho acaben pagant els xiquets.”

El regidor Emilio del Toro i diversos inspectors han reconegut a l'AMPA que no s'imaginaven que hi hauria la demanda actual de places, a la zona. Però sí: metges, arquitectes, tot de professionals liberals, han apuntat al centre els seus fills. Fet i fet, la taxa d'immigrants és baixa, en relació amb molts centres de la contornada, i la procedència social de l'alumnat és del tot diversa. Fins i tot hi han anat descendents d'esportistes i tècnics desplaçats a València amb motiu de la celebració de la Copa de l'Amèrica del 2007. Una barreja que enriqueix el centre, però que l'ha desbordat.

Patricia Poquet, vocal de l'AMPA, s'indigna quan parla del menfotisme de bona part dels pares i mares. “En ocasions, hem parlat sobre les prioritats inversores del Consell, sobre la fórmula 1 o la Ciutat de les Ciències, i n'hi ha hagut que s'han

alçat i ens han dit que això també ens cal! M'agradaria ser dins el cap d'aquestes persones, per poder entendre-ho, perquè jo canviaria ara mateix el circuit per la construcció d'uns quants col·legis.” Curiosament, segons que comenta Poquet, “aquells pares que tenen els seus fills en aules prefabricades són els menys crítics amb la política educativa del nostre govern, tan sols n'hi van venir quatre, a la manifestació del dia 29: pensen que volem expulsar els seus fills del col·legi, solament demanem que estiguen en les millors condicions possibles”.

Sobre la resposta dels mestres i de la direcció del centre, Sáez i Poquet sospiten que hi ha “pressions de la conselleria”, perquè “només que es mouen, els aturen de seguida”. El desencís que transmeten *sotto voce* els docents no es transforma en una resposta contundent contra allò que no veuen bé. Pel que fa a la directora, ara com ara en funcions, tampoc no ha excel·lit en la defensa d'un centre millor, per bé que sí que acudí –“ens va sobtar”, afirmen Sáez i Poquet– a la marxa del 29 de novembre.

Sis solars i cap col·legi nou. És feiaent que cal un nou centre al barri, però això encara no entra als plans de l'ajuntament ni de la conselleria. El regidor Del Toro ho va fer saber a l'AMPA el propassat 18 de juny, i les informacions d'algun mitjà de comunicació –en el sentit que ambdues administracions ja hi

han posat fil a l'agulla– tampoc no han rebut la confirmació dels responsables en la matèria. L'AMPA va adreçar-se de nou a tots ells el 15 de setembre tot demanant els terminis d'execució, però la resposta ha estat silenciosa. No n'hi ha hagut cap, i tant Sáez com Poquet tenen la presumpció que la notícia no ha estat sinó un intent de distracció que mira de desmobilitzar els pares i mares.

I és que fa temps que l'AMPA protesta per les condicions del col·legi de manera cívica –van fer cassolades del 12 al 20 de juny, hi han penjat tot de pancartes– o directament mitjançant la via jurídica i policíaca. Han denunciat l'aixecament de les aules prefabricades dut a terme aquest estiu passat, han cridat la policia perquè en comprovara la legalitat... I d'aquesta manera han sabut que les “aules adscrites” no gaudien de la llicència corresponent, com tampoc no reunien les mesures de seguretat necessàries, cosa que han denunciat davant la inspecció laboral. Fins i tot els bombers, s'hi han acostat, i han corroborat que els mòduls en qüestió es troben en un estat “precar, inestable i perillós”. Tot plegat, en canvi, no evità la continuació de les obres i l'estrena el curs vigent.

El director de Centres Escolars de la conselleria, Francisco Baila, va dir a les afectades, en una reunió el 26 de juny, que “s'estima més l'ensenyament concertat que no el públic”. A més, les ha informades que des que s'aprova un centre fins que finalment s'ocupa, passen un mínim de quatre anys. De poc val que l'AMPA haja aportat sis alternatives, previstes al pla general de la ciutat com a sòl dotacional: dos de titularitat cent per cent pública –un de docent, a tocar mateix del col·legi i un altre al costat de la futura església “dels màrtirs del 36”– i quatre on l'ajuntament en té bona part –a Pintor Maella, a Menorca amb Carolina Álvarez, a la fi de l'avinguda de França i al lloc que ocupava l'Empresa Municipal de Transports (EMT), al carrer de Lebón.

Patricia Poquet acaba de tenir el tercer fill –“es diu Martí, i ha nascut a les manifestacions”–; i demana als reis que d'ací a tres anys, quan el matricule, ja n'hi haja un de nou... “I que no el tornen a fer xicotet, per favor!”

Victor Maceda